

(http://s2.standaardcdn.be/Assets/Images_Upload/2016/10/19/a063fee8-9546-11e6-999f-d9ae5de207aa.jpg?width=1152&format=jpg)

Een begeleider doet meer dan alleen maar toezicht houden. © Rink Hof/hh

Willen we goedkoop of willen we goed?

Buitenschoolse opvang moet niet zo goedkoop, maar zo kwaliteitsvol mogelijk georganiseerd worden, schrijven drie experts. Zij doen drie aanbevelingen.

CAROLINE BOUDRY, BRECHT PELEMAN & MICHEL VANDENBROECK

Wie? Onderzoekers bij VBJK – Centrum voor Vernieuwing in de Basisvoorzieningen voor Jonge Kinderen; hoofddocent Gezinspedagogiek (UGent).

Wat? Begeleiders verruimen de leef- en speelwereld van kinderen.

Nu Vlaams minister van Werk en Economie Philippe Muyters (N-VA) het PWA-stelsel hervormt tot een systeem van Wijk-werken, vrezende scholen dat buitenschoolse opvang meer zal kosten. Katholiek Onderwijs Vlaanderen berekende dat de maandelijkse rekening voor ouders tot drie keer duurder kan uitvallen (*DS 14 oktober*) (http://www.standaard.be/cnt/dmf20161013_02518548). Dit schooljaar verandert er nog niets. Volgend schooljaar start het Wijk-werken met mensen die eerst zes maanden voor buitenschoolse opvang kunnen instaan en daarna nog eens zes maanden, er is immers verlenging mogelijk. ‘De prijs is dezelfde’, zegt Muyters.

Het betekent dat kinderen in het slechtste geval ieder half jaar, in het beste geval ieder schooljaar andere begeleiders krijgen. En laten die begeleiders nu net zo belangrijk zijn voor hen. In ons land brengen sommige kinderen al van in de kleuterklas wekelijks 50 uur op school door, zo blijkt uit recent onderzoek. Ongeveer de helft van die tijd zitten ze in de klas, bij hun juf of meester. De andere helft brengen ze door bij begeleiders. Van 7.30 uur tot 18 uur zijn er heel wat momenten waarop zij bijspringen: de ochtendopvang, de speeltijd, de middagpauze en na de laatste schoolbel. Dan zijn er nog de momenten waarop begeleiders in de klas naast de juf of meester staan. En er is de woensdagnamiddag. De zorg en aandacht die begeleiders (vaak, maar niet altijd, in een PWA-statuuut) besteden aan de kinderen, draagt evenwaardig bij aan het welbevinden en het schoolse leren van heel veel kinderen.

Drie aanbevelingen

De vraag is dus niet: hoe kunnen we de opvang zo goedkoop mogelijk organiseren? De vraag is: hoe organiseren we de buitenschoolse opvang en eventuele ondersteuning in de klas zo goed mogelijk? Voor kinderen, voor ouders én voor begeleiders. Het antwoord in drie punten:

| Sommige kinderen brengen 50 uur door op school; de helft daarvan bij juf of meester, de andere helft bij begeleiders

1. Voor kinderen. Ter voorbereiding van de nieuwe regelgeving rond de opvang en vrije tijd van schoolkinderen vroegen wij zo’n 500 kinderen wat zij zelf belangrijk vinden. De rol van begeleiders blijkt cruciaal. Het maakt kinderen weinig uit wie de opvang organiseert (school, vzw, gemeente of

jeugdwerk), maar ze vertellen allen hoe belangrijk het is dat begeleiders voor hen zorgen en met hen spelen. ‘Soms voetbalt Nasrin met ons mee. Dat vind ik wel leuk’, zegt een jongen van acht jaar. Waarom? ‘Omdat de ploegen dan eerlijker verdeeld zijn.’

De vrije tijd van kinderen in de opvang is prettiger als er iemand is die rechtvaardig bemiddelt bij ruzie, die kan troosten bij pijn of verdriet. Veel kinderen missen zo’n figuur: in een grote groep kinderen kan de volwassen begeleider vaak niet meer doen dan ‘toezicht’ houden. Kinderen houden ervan om af en toe aangespoord te worden. Zo zegt een jongen: ‘De begeleiders doen eerst jongensspelletjes en dan meisjesspelletjes. (...) Ik vind het goed dat het zo afwisselend is. Dan speel ik ook eens met de meisjes.’

Op basis van wat kinderen ons vertellen, concluderen wij dat begeleiders de leef- en speelwereld van kinderen verruimen.

2. Voor ouders. Of ze nu aan het werk zijn, mantelzorg opnemen, De Nederlandse standaard (L) landse les volgen, boodschappen of nog iets anders doen, het is doorgaans onmogelijk om alles binnen de schooluren gedaan te krijgen.

Willen we dat ouders hun bijdrage aan de samenleving combineren met de zorg voor kinderen, dan moet diezelfde samenleving een kader scheppen om dat enigszins mogelijk te maken. Dat kader is buitenschoolse opvang en moet betaalbaar zijn, zodat élk kind er gebruik van kan maken. En kwaliteitsvol. Op dat vlak willen ouders doorgaans hetzelfde als hun kinderen: een volwassene die op een toffe manier met hen speelt en goed zorg draagt. Kortom, goede begeleiders.

3. Voor begeleiders. Vertrouwenspersoon zijn en aandacht hebben voor elk individueel kind, toffe activiteiten op maat bedenken en tegelijk oog hebben voor de noden bij het vrij spel, beschikbaar zijn. Dat doe je niet zomaar tussendoor. In ons onderzoek hoorden we meer positieve ervaringen van kinderen in buitenschoolse opvang waar minder kinderen per begeleider zijn, waar begeleiders gekwalificeerd zijn en waar er continuïteit is in de begeleiding.

Als we dit alles vanuit de samenleving ‘zo goedkoop mogelijk’ willen organiseren, dan is er altijd wel iemand die de prijs betaalt. Ofwel krijgen de kinderen minder kwaliteit. Ofwel betalen de ouders een veel hogere factuur. Ofwel krijgen begeleiders manke statuten en te weinig opleiding en ondersteuning. Al te vaak zijn alle drie waar.

LEES MEER

22/09/2016 | KIND EN GEZIN WIL **GEZINSVAKANTIE** UIT DE RESPIJTDAGEN LICHTEN

Met koorts naar de crèche: ‘We betalen er tóch voor’

(http://www.standaard.be/cnt/dmf20160921_02479947)

ALLE ARTIKELS VAN DE LAATSTE 24 UUR » (/NIEUWS/MEEST-RECENT)